

EDITORIAL

UN QUADRIMESTRE CLAU

Un cop finalitzat el parèntesi estiuenc, l'economia espanyola aborda uns mesos determinants. Les dades de conjuntura de les últimes setmanes han estat globalment esperançadores, tant en els indicadors d'activitat com d'ocupació. Aquesta valoració positiva es manté, fins i tot, quan es corregeixen els efectes estacionals. Sembla que l'economia s'estaria estabilitzant i que s'hauria moderat la caiguda del seu principal component, el consum privat, que gairebé ja és compensada per l'impuls dels components que han de ser els tractors de la reactivació: el sector exterior i la inversió en equipament productiu.

Una evolució similar a la resta de la zona de l'euro i, en especial, a Alemanya i França, que ja presenten taxes positives de creixement intertrimestral, pot servir de suport addicional a aquest inici vacil·lant de la recuperació.

L'estabilització és el resultat de l'èxit de les polítiques econòmiques aplicades. En primer lloc, la política laxa de liquiditat i el suport explícit a la irreversibilitat de l'euro impulsats pel Banc Central Europeu i, en segon lloc, i no menys important, la percepció per part dels mercats que les polítiques d'ajustament implementades a la zona de l'euro comencen a tenir èxit. Els desequilibris de pagaments dins la zona de l'euro es corregeixen amb una celeritat sorprenent, i, finalment, els desequilibris fiscals i bancaris s'encarriren, a la majoria de països, d'una manera creïble. Les polítiques d'ajustament han estat i estan sent dures, però sembla que les democràcies europees, tot i que amb dificultats ben visibles, són capaces de canalitzar aquest enorme esforç i de mantenir l'equilibri institucional i social.

És important tenir present, però, que la situació macroeconòmica d'Espanya és encara molt fràgil. Es podria tòrcer per diversos factors externs, sobre els quals el país té un control escàs. Des del conflicte a Síria, amb potencials impactes adversos sobre els mercats petrolers, fins a l'evolució dels països emergents, que, com s'ha pogut comprovar en les últimes setmanes, són extremament sensibles a la política de retirada d'estímuls de la Reserva Federal nord-americana. A més a més, al si de la zona de l'euro, no cal excloure els possibles ensurts en el procés de millores institucionals de la Unió Econòmica i Monetària o en algun dels països sotmesos encara a programes d'assistència financera.

De tota manera, els principals riscos que planen sobre el procés de reequilibri i de reactivació de la nostra economia són d'origen intern, i, amb independència de les circumstàncies internacionals, cal actuar per neutralitzar-los i cal fer-ho amb celeritat.

El primer risc és el de l'incompliment de les metes d'ajustament pressupostari establertes. Les dades conegudes fins avui mostren que l'exigència, per als mesos finals de l'any, serà màxima, i és imprescindible assolir els objectius, ja que, en matèria de consolidació fiscal, Espanya ha de recuperar encara molta credibilitat. El relaxament de les vies de reducció del dèficit no hauria d'anar acompanyat de desviacions significatives de les metes acordades.

El segon risc és el de la complaença en la política de reformes. L'impuls reformista s'hauria, fins i tot, d'accelerar. I, malgrat que els fronts són nombrosos, cal destacar-ne dos: el laboral i el fiscal, associat, per la seva banda, a les reformes de les administracions públiques i del sistema de pensions. El laboral, per la senzilla raó que, fins i tot si l'economia comença a registrar taxes de creixement positives, Espanya continuarà tenint una taxa d'atur inacceptablement alta.

El fiscal, perquè una de les moltes lliçons que es poden extreure de la crisi és que Espanya no disposava d'un sistema tributari coherent amb les necessitats de la seva economia i de la seva societat. A aquesta qüestió, precisament, hi dediquem la nostra atenció en el Dossier que forma el cos central d'aquest nou número de *l'Informe Mensual*.

Jordi Gual
Economista en cap
31 d'agost de 2013